

Аслан

Аслан

Асдан даараза идуу гџстџуп, уи Африкеи, Азиџи инхоит. Амала аслан абара даџа тџылак аџынгы ишџылшоит: Уи азоопарк аџны инхоит.

Асланџџагы еиуџџшым ахџџа ыџоуп.

џарт асланџџа ххыкк хдыруџит:

1. Африкатџ асавантџ аслан;
2. Африкатџ абнатџ аслан;
3. Азиатџ аслан.

Африкатә асавантә аслан даараза идууп, уи
агышә, ахагыци еиҗа илакәны иҗоуп, ирхәоуп.

Африкатә абнатә аслан ахагыцқәа еиҥа
ииашоуп, аҥада ирхоуп.

Азиатә аслан хыхь ҳазлацәажәаз аҥба рац-
кыс еиҥа ихучуп. Уи алымҳақәеи, аҥышәи еиҥа
ихучуп. Асланқәа рыххкык

уахынла еиҫа активра рымоуп,
ёынла ацкыс. Ёынла аслан
агъсы ашьоит ма ицёоуп.

Асланқәа дара дара реигәагъхара азы
аритуалқәа рымоуп. Агъхәыс аслан зкысра
камло ауп, уи лҕаргәаргъхара даараза иуада-
оуп. Убри аҕнытә даараза ирацёоуп абзиабара
змоу ахатца асланқәа.

Аслан ипъстэы затцэуп, 2 шықәса, 22 мза мгэала ахылтц ныккәызгож ианилак аслан хуцы 100 кылак акнынза икоуп.

Аслан пъшқа

Аслан агъшқа анилак, ан еснагъ уи акны икоуп, иаанна-жьюам, бзиа иабоит, иахыла-пъшуеит, акыка ағанатцойт.

Зны –зынла амыза асланқәа ирзааннажьюеит, иара ахаҭа ибзианы аҭацкын афарц азы. Ахуылбыехан аслан хуцы азы ахш рацәаны еизнагойт.

Ахатца аслан 12 шықәсанза ан аҕны иҕоуп, нас хазы анхара иалагоит. Ахәса аслан еснагь ан аҕны иҕоуп.

А

Асланқәа даараза атрадициа ала инхо ҕстәқәоуп, урт акыр иҕәышу, ацәанырра змоу роуп. Урт еиҕызцәоуп, еицны иныҕәоит. Ахәса еснагь агәыҕ аҕны иҕоуп, ахацкынфара еиццоит, азыжәра, афатә еиҕыршоит.

Ахацәа асланқәа, иахьынзахучу ранацәа
рҕны иҕоуп, нас хазы рымацара идәықәлоит.
Ахылтц анацәа роуп ирхылапҕшуа, абацәа
ракум.

Асланқәа адгьылтцысреи, ацунами аныҕа-
ло рдыруеит, иаразнак дара дара адырра
реибаҕоит, нас зеггы еицны ишәартам атыпҕ
ахь ицоит.

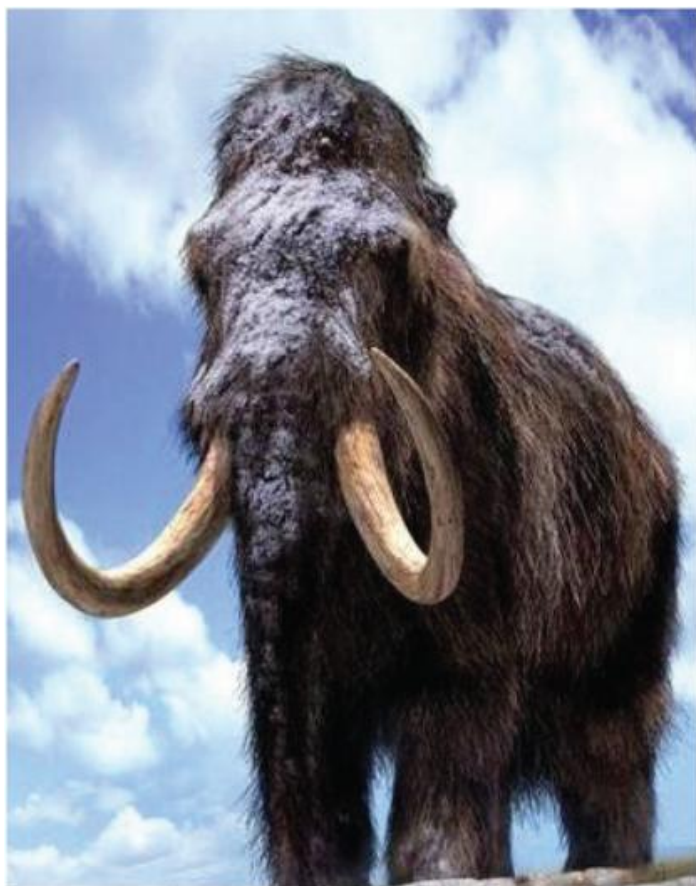

Аслан 60 - 80 шықәса аҕысы доуп. Ианажә-
лака игъсуеит. Уаанза ичымазаахоит, ииоит.
Ускан уи рбарц егырт асланқәа азениуеит.
Уи агәыҕ асланқәа рәыза ачымазара даараза
хәаас иҕартцоит.

Аслан анҕсуа , уи апату азы егырт асланқәа
ҕымт игылоуп, нас анышә иартцоит. Анышә тыр-
жауеит, хых анышәи абыҕқәеи ақәыргъсоит.
Аслан ақашана зегы пату ақәыртцоит: уи иана-
всуа ҕымт рхы ларкәны иавсуеит асланқәа.

Уажэы асланқэа ххкык роуп икоу, аха уаанза урт рхыгъхызара акыр ирацеан, асланқэа 40 хкы ыкан. Урт анакэоу аамта қалаанза инхон. Ақауа ағсахра рзырхымгеит, итахит.

Иқәыззәз асланқәа ируакуп Амамонт. Уи даар-аза иауыз ахахәы ақәын. Иахьатәи асланқәа ахахәы занзагы ирықәзам. Амамонт еиқа иауыз ағышәи, ахағыци аман, иахьатәи аслан ааста. Мамонтк 12 тонн аҕнынза иакапануан. Амамонтқәа зегы еицықәымззааит. Шьоуки 1700 шықәсанза ирыч-хаит, уи аамышьтахь урт уаха азәыгы имбацт.

Аслан ахатәы ҕстазаара ахала иалнахоит, аха уи ауааы ианиклагы инаркны уаха мөа азаа-нхом, ауаа рыҕкны инхалар ауп. Асланк чыдала идыру роуп ауаа рылшарала. Урт ахьызқәагы рыртит ауаа: Цьамбои, Топси.

Цъамбо Африкатә асавана аслан акун, 1961 шықәсазы уи Судан иит, даараза ишыхәчыз Парижқа иргит. Прытрак аамышьтахь Лондонтәи зоопарк ахь ииаргеит. Париж уи зегьы даараза бзиа ирбит. Ахучқәа Цъамбо рбарц азы лассы иазнеилон.

Цъамбогы урт даараза бзиа иабон, иақәыр-тәаны иланагафанагон. Азоопарк ахьчафы лассы Цъамбо ависки аиыржәуан, избанзар игәы иаангон, аслан агәабзиаразы виски даараза иахәартоуп хәа. Нас Цъамбо Америка иртиит, уи агара аамта анааи, ахучқәа даараза рылахь еиқәылеит.

Зкъыла ахучқәа асаламшәкәы лзырыџит Англиатә ахкуажә, илыхәеит аслан Англия иаанрыжыырц азы. Аха рыхәара намзеит. Цьамбо Америкака иргит. Уака уи зегы еиха бзиа ирбо иалагеит. Зегы игәыдыркылон, бзиа ирбон игьсаанза. Аслан адәыбба иаахеит, уи аамышьтахь изалымгеит. 24 шықәса ахыцуан иангьсуаз.

Топс даараза идуыз, икәыбаз аслан акун, азоопарк акны инхон. Уи агьсра ала идырхеит. Топс даараза ибәбәаны иахьдырхәит. Атцаарадырџәа азәы, Томас Едисон агьстәы ахьырхәразы ичыдаз маак избит: уи афымца мчыхара ала ишыуан, ауааы цәгыарак изызуз агьстәкәа. Топси уи иоуп изшыыз. Топси хәык ауаа ацкьеит. Урт ахәык дрылан уи азыкәазцозгы, уи Топс амца зкыз апапрос афәеитцеит, нас уи агәакра дахәагьшларц азы. Топс даараза игәәкит, азыкәацааы дашьит.

Уи ииашыны уи азы ауп дзахьнархэыз. Топс зны ашхам змаз амарковь аҕартцит, нас аф-ымца мчыхара ду алшарала агъсы ахырхит.

Асланқәа итҫынчу, пҫырхага кәзымтцо пҫстәкә-
оупж акгы рзумыыр, даргы иупҫырхагам. Аха
аслан аргәаара ишәартоуп, уи арыцхашьара
аздыруам, ауааы дашьыр алшоит. Гәырбьарала
ус еипҫш икоу ахтыскәа даараза имачуп. Еихарак
асланқәа ауаа рәызцәа роуп .